

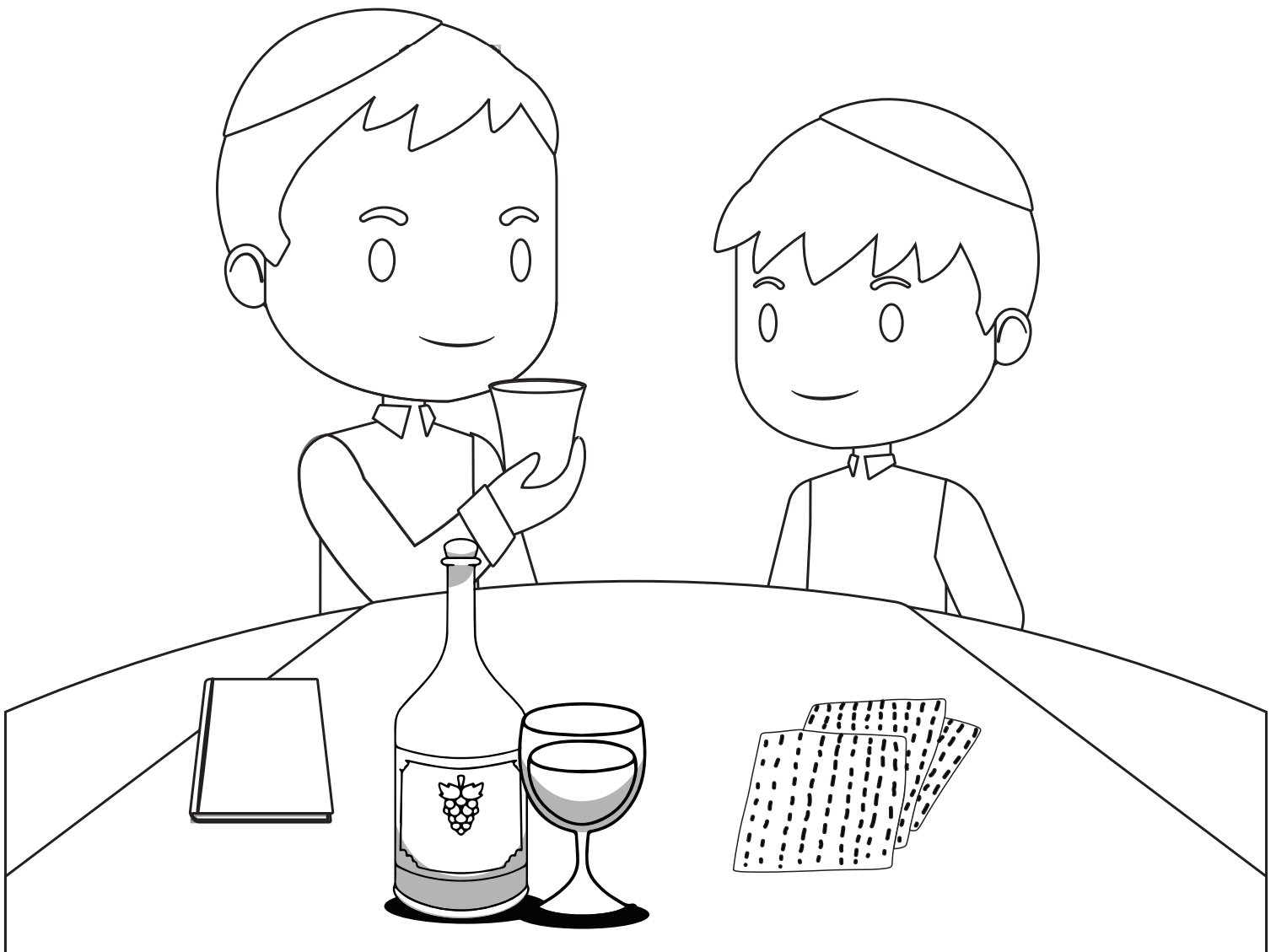
קדש

וְיִהְיֶה עֶרֶב וַיְהִי בֶקֶר יוֹם הַשְּׁשִׁי. וַיִּכְלוּ הַשָּׁמַיִם וְהָאָרֶץ וְכָל צָבָאָם.
וַיִּכַּל אֱלֹהִים בַּיּוֹם הַשְּׁבִיעִי מְלַאכְתּוֹ אֲשֶׁר עָשָׂה וַיִּשְׁבַּת בַּיּוֹם הַשְּׁבִיעִי
מְכָל מְלַאכְתּוֹ אֲשֶׁר עָשָׂה.

וַיְבָרֶךְ אֱלֹהִים אֶת יוֹם הַשְּׁבִיעִי וַיְקַדֵּשׁ אוֹתוֹ
כִּי בּו שְׁבַת מְכָל מְלַאכְתּוֹ אֲשֶׁר בָּרָא אֱלֹהִים לַעֲשׂוֹת.
סִבְרֵי מֵרֶגֶל וְרִבְנָן וְרִבּוּתֵי. בְּרוּךְ אַתָּה ה',

אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם בּוֹרֵא פְּרֵי הַגֶּפֶן.

בְּרוּךְ אַתָּה ה', אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם אֲשֶׁר בָּחַר בָּנוּ מִכָּל עַם וְרוּמְמָנוּ מִכָּל
לְשׁוֹן וְקִדְּשָׁנוּ בְּמִצְוֹתָיו. וַתִּתֵּן לָנוּ ה' אֱלֹהֵינוּ בְּאַהֲבָה (שְׁבַתוֹת לְמִנוּחָה
וּמוֹעֲדִים לְשִׂמְחָה, חֲגִים וְזִמְנִים לְשִׁשּׁוֹן אֶת יוֹם הַשְּׁבַת הַזֶּה וְאֶת יוֹם חַג
הַמִּצּוֹת הַזֶּה זְמַן חֲרוּתָנוּ, בְּאַהֲבָה מִקְרָא קֹדֶשׁ זִכָּר לִיציאת מִצְרָיִם. כִּי בָנוּ
בְּחֵרְתָּ וְאוֹתָנוּ קִדְּשָׁתָּ מִכָּל הָעַמִּים, וְשַׁבַּת וּמוֹעֲדֵי קֹדֶשׁ בְּאַהֲבָה וּבְרָצוֹן
בְּשִׂמְחָה וּבְשִׁשּׁוֹן הִנַּחֲלָתָנוּ.

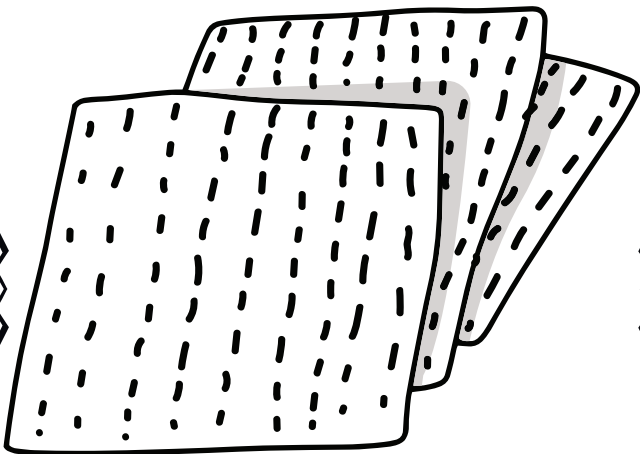
ורחץ

נוטלים את הידים ואין מברכים "על נטילת ידים".

יחץ

בוצע את המצה האמצעית
לשתיים, ומצפין את החצי
הגדול לאפיקומן.

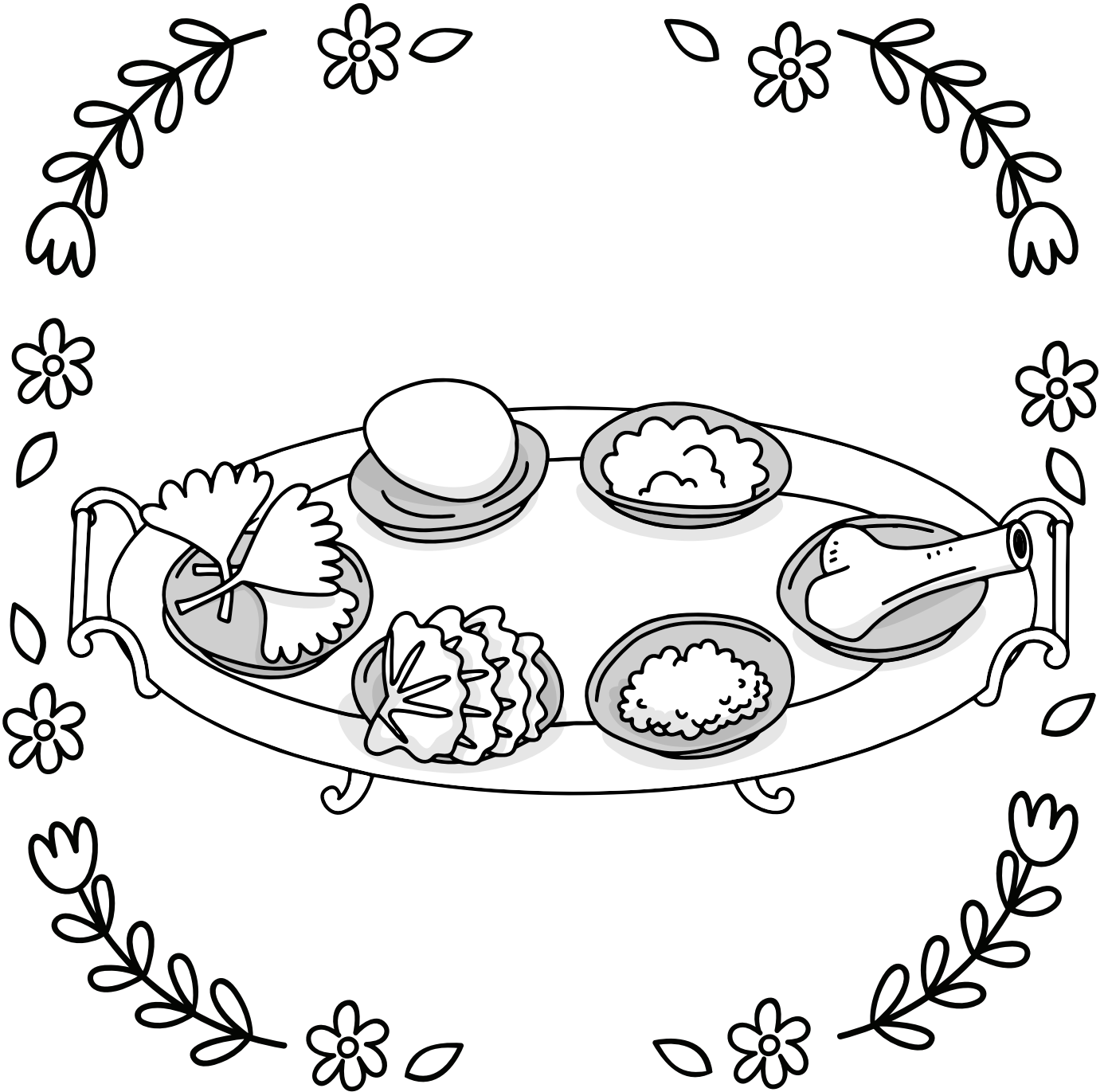
כרפס

לוקח מהכרפס
טובל במי מלח ומברך
ברוך אתה ה', אלהינו מלך
העולם, בורא פרי האדמה.

מגיד

מְגִלָּה אֶת הַמִּצְוֹת, מְגַבֶּייהָ אֶת הַקְּעֵרָה וְאוֹמֵר בְּקוֹל רָם:
הָא לַחֲמַא עֲנִיָּא דִּי אֶכְלוּ אֲבֵהֶתְנָא בְּאַרְעָא דְּמִצְרַיִם.
כָּל דְּכַפִּינְן יִיתִי וְיִיכַל, כָּל דְּצָרִיךְ יִיתִי וְיִפְסַח.
הַשְׁתָּא הָכָא, לְשָׁנָה הַבָּאָה בְּאַרְעָא דִּישְׂרָאֵל.
הַשְׁתָּא עַבְדִּי, לְשָׁנָה הַבָּאָה בְּנֵי חוֹרִין.

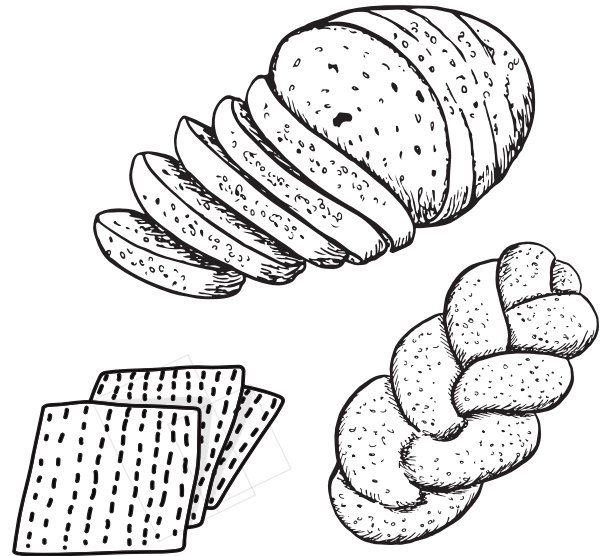
מסיר את הקערה מעל השולחן. מוזגין כוס שני. הבן שואל:

מה נשתנה הלילה הזה מכל הלילות?

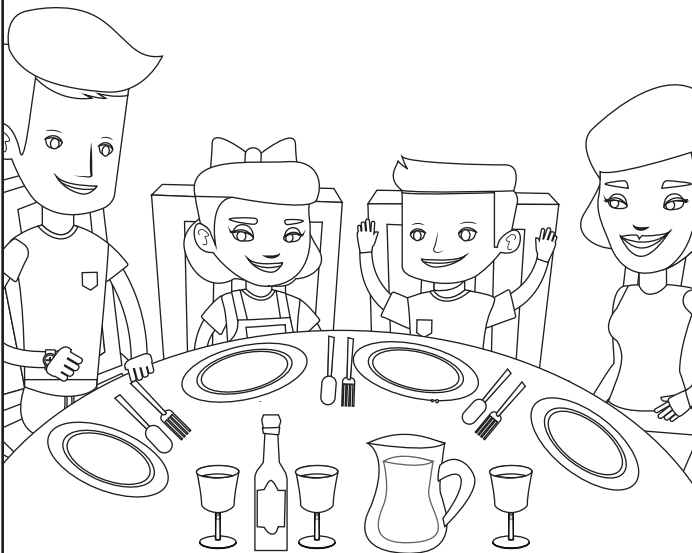
שבכל הלילות אנו אוכלין
שאר ירקות -
הלילה הזה (כולו) מרור.

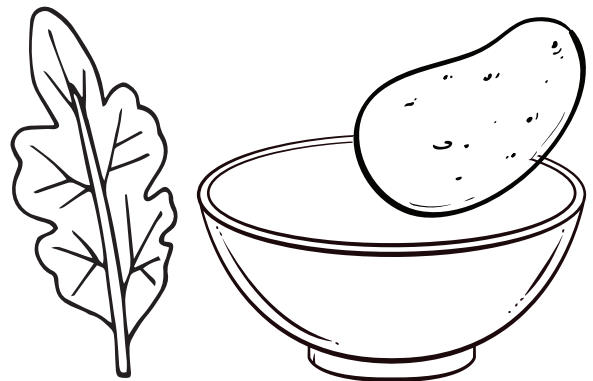
שבכל הלילות אנו אוכלין
חמץ ומצה,
הלילה הזה - כלו מצה.

שבכל הלילות אנו אוכלין
בין יושבין ובין מסבין -
הלילה הזה כלנו מסבין.

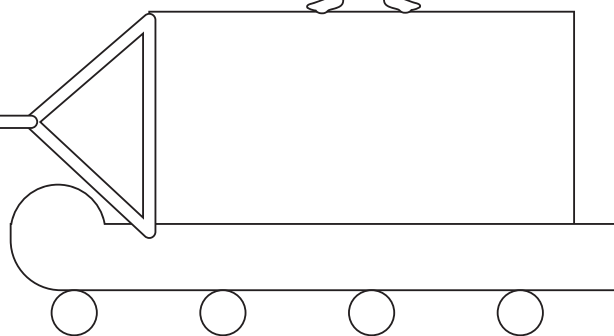
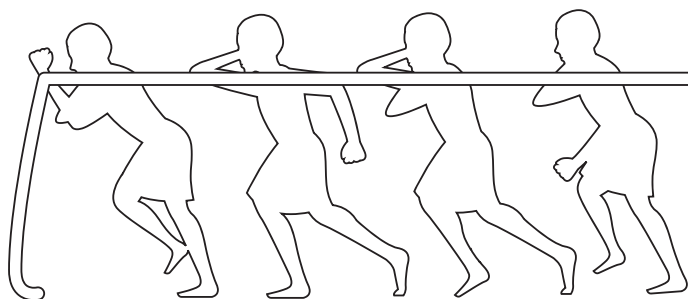
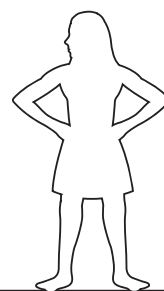
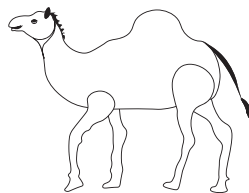
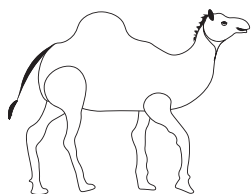
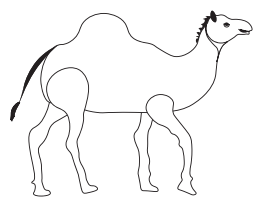
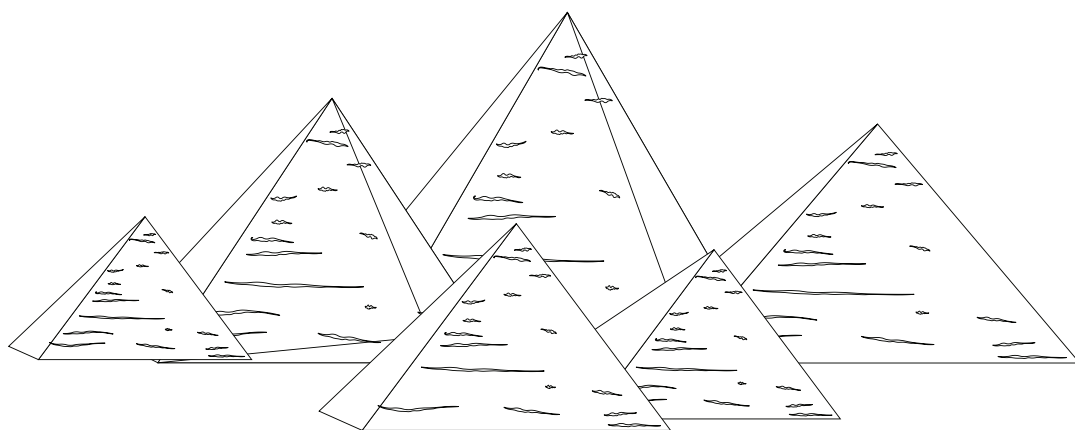

שבכל הלילות אין אנו מטבילין
אפילו פעם אחת -
הלילה הזה שתי פעמים.

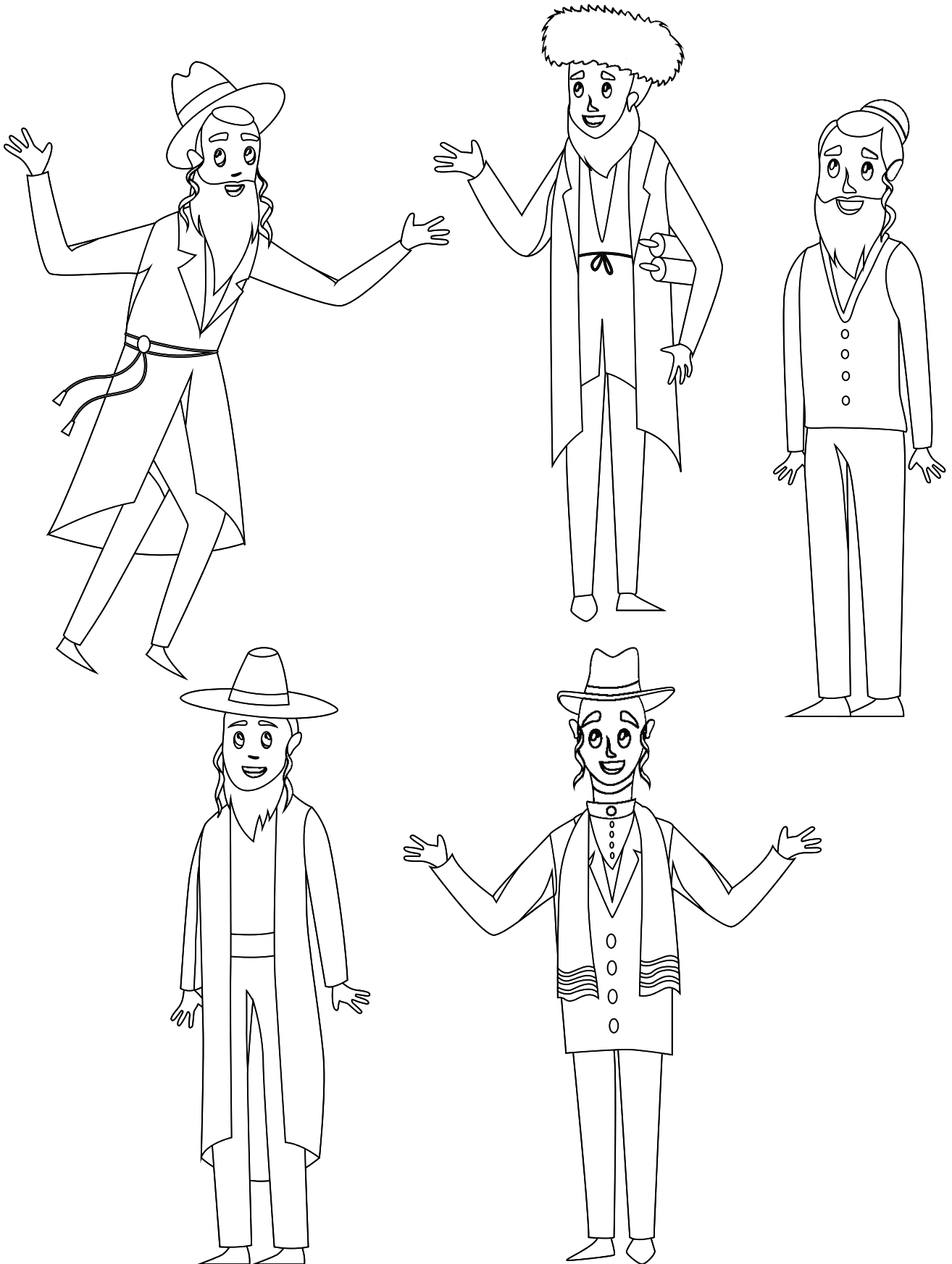

מחזיר את הקערה אל השולחן. המצות תהיינה מגלות בשעת אמירת ההגדה.

עֲבָדִים הָיִינוּ לְפַרְעָה בְּמִצְרַיִם, וַיּוֹצִיאֵנוּ ה' אֱלֹהֵינוּ מִשָּׁם בְּיַד
חֲזָקָה וּבְזֹרֶעַ נְטוּיָה. וְאֵלֹנוּ לֹא הוֹצִיא הַקָּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא אֶת
אֲבוֹתֵינוּ מִמִּצְרַיִם, הָרִי אָנוּ וּבְנֵינוּ וּבְנֵי בְנֵינוּ מִשְׁעַבְדִּים הָיִינוּ
לְפַרְעָה בְּמִצְרַיִם. וְאֶפִּילוּ כָּלֵנוּ חֲכָמִים כָּלֵנוּ נְבוֹנִים כָּלֵנוּ זְקֵנִים
כָּלֵנוּ יוֹדְעִים אֶת הַתּוֹרָה מְצֹה עָלֵינוּ לְסַפֵּר בִּיצִיאַת מִצְרַיִם.
וְכָל הַמְּרַבֵּה לְסַפֵּר בִּיצִיאַת מִצְרַיִם הָרִי זֶה מְשֻׁבָּח.

מַעֲשֵׂה בְּרַבִּי אֱלִיעֶזֶר וְרַבִּי יְהוֹשֻׁעַ וְרַבִּי אֶלְעָזָר בֶּן עֲזַרְיָה וְרַבִּי עֲקִיבָא
וְרַבִּי טַרְפוֹן שֶׁהָיוּ מְסַבִּין בְּבֵנֵי בְּרַק וְהָיוּ מְסַפְּרִים בִּיצִיאַת מִצְרַיִם כָּל
אוֹתוֹ הַלַּיְלָה, עַד שֶׁבָּאוּ תַלְמִידֵיהֶם וְאָמְרוּ לָהֶם רַבּוֹתֵינוּ
הִגִּיעַ זְמַן קְרִיאַת שְׁמַע שֶׁל שַׁחֲרִית.

כַּנְגֵד אַרְבַּעַה בְּנִים דְּבָרָה תוֹרָה:

אַחַד חָכָם, וְאַחַד רָשָׁע, וְאַחַד תָּם, וְאַחַד שְׂאִינוּ יוֹדַע לְשִׂאוֹל.

חָכָם מָה הוּא אוֹמֵר? מָה הַעֲדוֹת
וְהַחֲקִים וְהַמְשֻׁפָּטִים אֲשֶׁר צָוָה
ה' אֱלֹהֵינוּ אֶתְכֶם. וְאַף אֶתָּה
אָמור לוֹ כְּהִלְכוֹת הַפֶּסַח: אֵין
מִפְטִירִין אַחַר הַפֶּסַח אֲפִיקוּמָן:

רָשָׁע מָה הוּא אוֹמֵר? מָה
הַעֲבוּדָה הַזֹּאת לָכֶם. לָכֶם - וְלֹא
לוֹ. וְלִפִּי שְׂהוּצִיא אֶת עַצְמוֹ מִן
הַכֶּלֶל כִּפֹּר בְּעֶקֶר. וְאַף אֶתָּה
הִקְהֵה אֶת שְׁנָיו וְאָמור לוֹ:
"בְּעִבוֹר זֶה עָשָׂה ה' לִי בְּצֵאתִי
מִמִּצְרָיִם". לִי וְלֹא לוֹ. אֱלוֹ הִיָּה
שָׁם, לֹא הִיָּה נִגְאָל:

תָּם מָה הוּא אוֹמֵר? מָה זֹאת?
וְאָמַרְתָּ אֵלָיו "בְּחֹזֶק יָד הוּצִיאָנוּ
ה' מִמִּצְרָיִם מִבֵּית עַבְדִּים".

וְשְׂאִינוּ יוֹדַע לְשִׂאוֹל - אֶת פְּתַח
לוֹ, שְׁנֵאמַר, וְהִגִּדְתָּ לְבִנְךָ בַּיּוֹם
הַהוּא לֵאמֹר, בְּעִבוֹר זֶה עָשָׂה ה'
לִי בְּצֵאתִי מִמִּצְרָיִם.

בְּכֹל דּוֹר וָדוֹר חֵיב אָדָם לְרֹאוֹת אֶת עַצְמוֹ כְּאִלוּ הוּא יֵצֵא מִמִּצְרַיִם,

שֶׁנֶּאֱמַר: וְהִגִּדְתָּ לְבִנְךָ בַּיּוֹם הַהוּא לֵאמֹר, בִּעֲבוּר זֶה עָשָׂה ה' לִי בְּיֵצְאֹתִי מִמִּצְרַיִם. לֹא אֶת אֲבוֹתֵינוּ בְּלִבְדָּה גָּאֵל הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא, אֶלָּא אַף אוֹתָנוּ גָּאֵל עִמָּהֶם, שֶׁנֶּאֱמַר: וְאוֹתָנוּ הוֹצִיא מִשָּׁם, לְמַעַן הָבִיא אֶתָּנוּ, לְתֵת לָנוּ אֶת הָאָרֶץ אֲשֶׁר נִשְׁבַּע לְאַבְתָּנוּ.

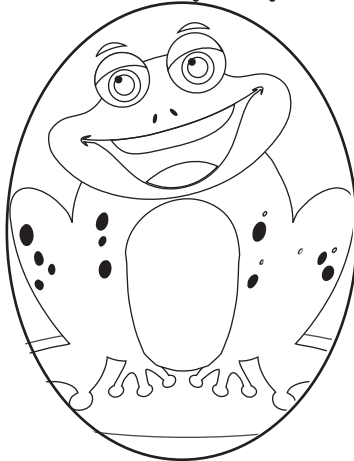

דָּבַר אַחַר: בֵּיד חֲזָקָה - שְׁתִּים, וּבִזְרַע נְטוּיָה - שְׁתִּים, וּבְמַרְא גְדֹל - שְׁתִּים, וּבְאַתּוֹת - שְׁתִּים, וּבְמַפְתִּים - שְׁתִּים.
 יָלוּ עֶשֶׂר מִכּוֹת שֶׁהֵבִיא הַקָּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא עַל הַמְצָרִים בְּמִצְרַיִם, וְאֵלוּ הֵן:

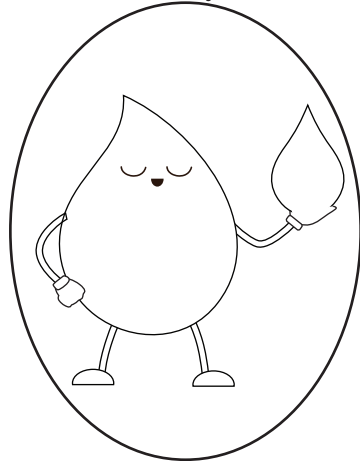
כְּנִים

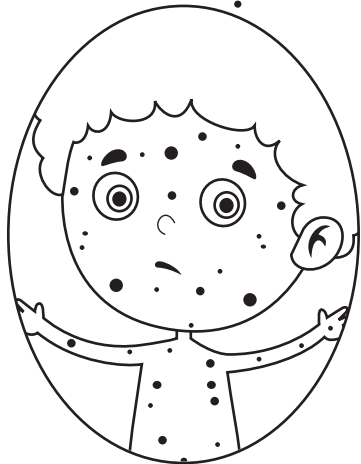
צִפְרֵדֵי

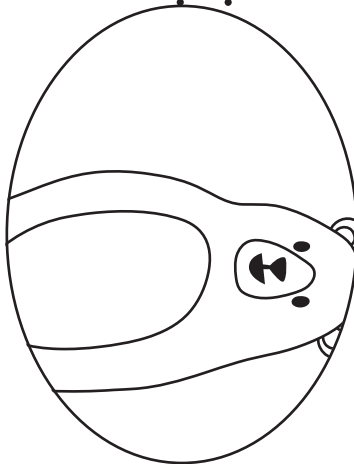
דָּם

שְׁחִין

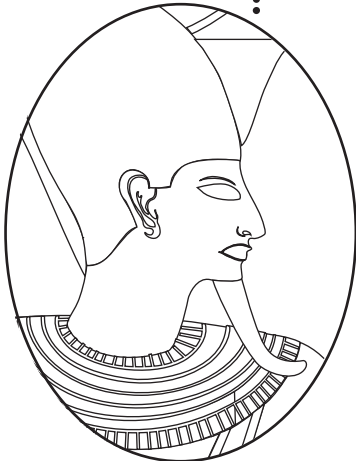
דָּבָר

עָרוֹב

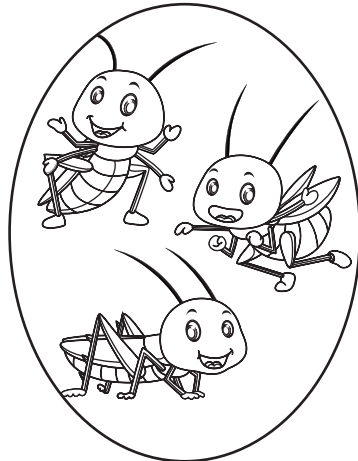
בְּכוֹרוֹת

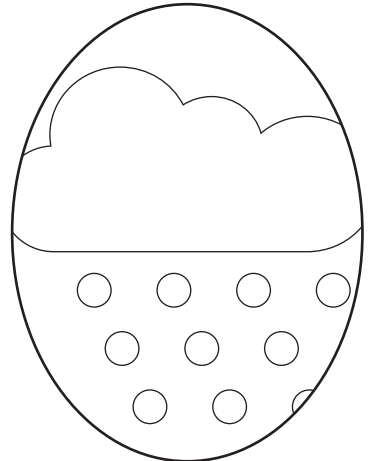
חֲשֵׁךְ

אַרְבֵּה

בָּרָד

רִבּוֹן גַּמְלִיאל הָיָה אוֹמֵר: כֹּל שֶׁלֹּא אָמַר שְׁלֹשָׁה דְבָרִים אֵלּוּ
בְּפֶסַח, לֹא יֵצֵא יְדֵי חוּבָתוֹ, וְאֵלּוּ הֵן:

פֶּסַח, מִצָּה, וּמְרֹר.

פסח מצה ומרור

ברוך אתה ה', אלהינו מלך העולם בורא פרי הגפן. שותים את הכוס בהסבת שמאל.

רחצה

נוטלים את הידיים

ומברכים:

ברוך אתה ה', אלהינו

מלך העולם, אשר

קדשנו במצותיו וצונו

על נטילת ידיים.

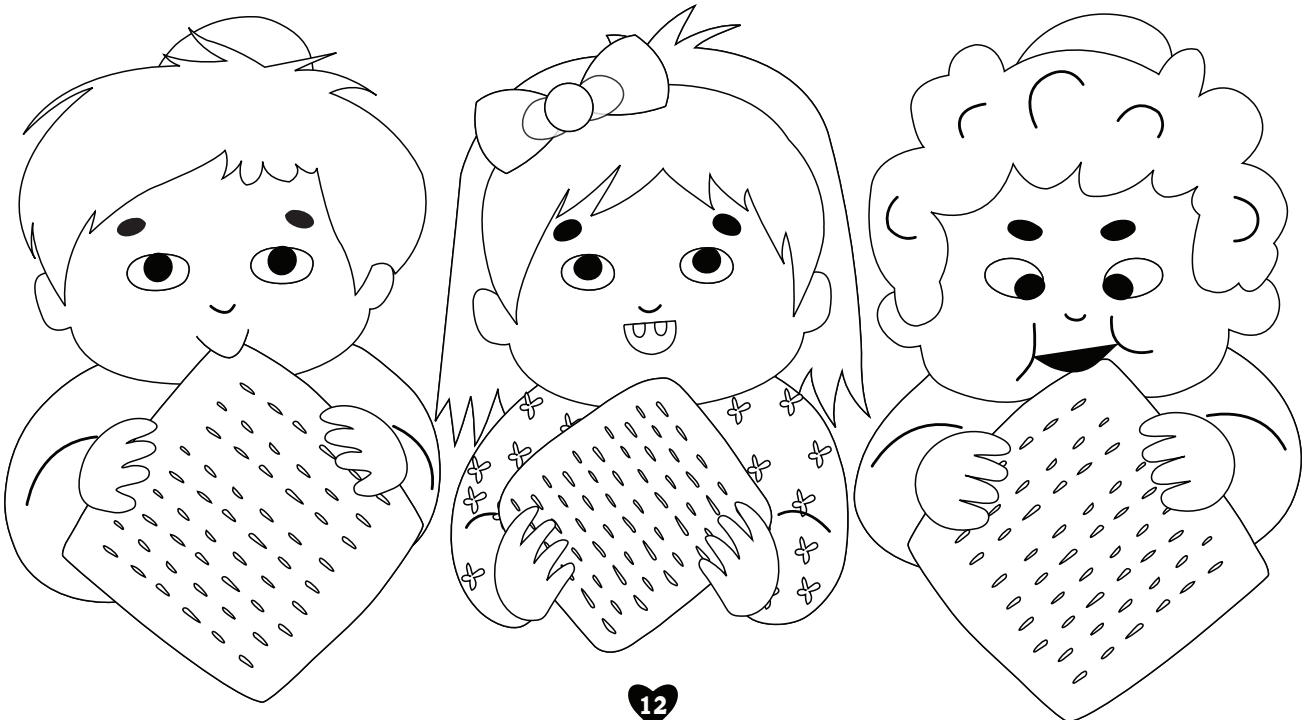
מוציא מצה

ברוך אתה ה', אלהינו מלך העולם

המוציא לחם מן הארץ.

ברוך אתה ה', אלהינו מלך העולם,

אשר קדשנו במצותיו וצונו על אכילת מצה.

מרור

כָּל אֶחָד מֵהַמְסֻבִּים לֹקַח כְּזֵית מְרוֹר, מְטַבְּלוּ בַחְרוֹסֶת, מְנַעֵר הַחְרוֹסֶת,
מְבָרֵךְ וְאוֹכֵל בְּלִי הַסֶּבֶה.

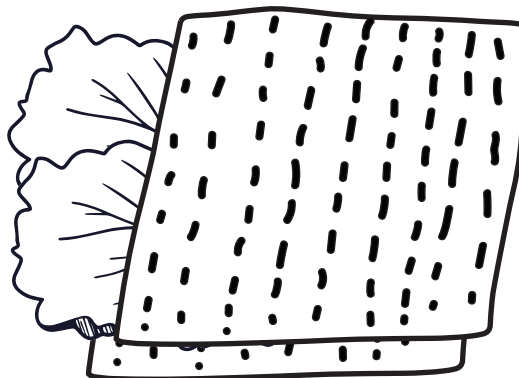
**בְּרוּךְ אַתָּה ה', אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם,
אֲשֶׁר קִדְּשָׁנוּ בְּמִצְוֹתָיו וְצִוָּנוּ עַל אֲכִילַת מְרוֹר.**

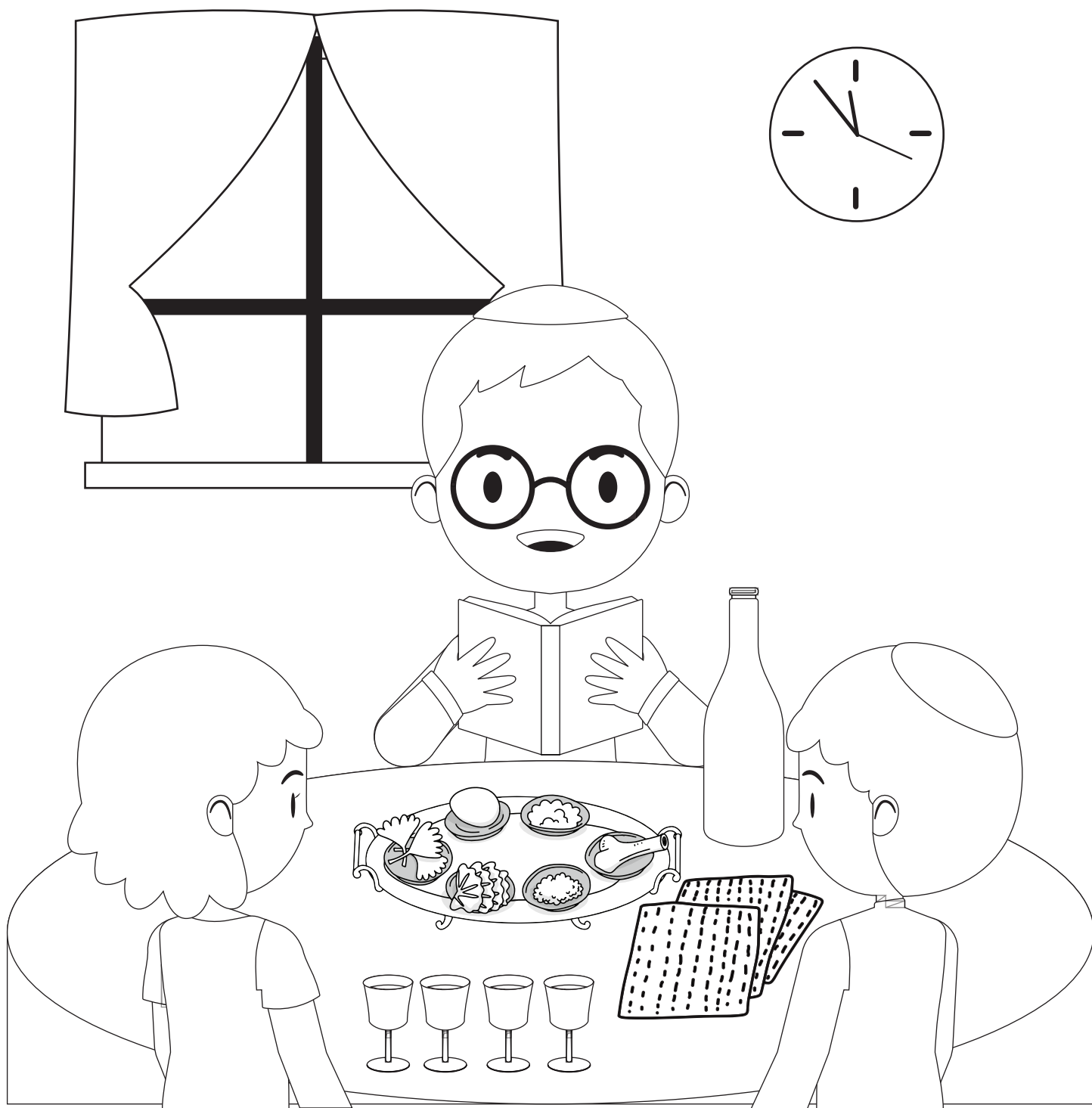
כורך

כָּל אֶחָד מֵהַמְסֻבִּים לֹקַח כְּזֵית מִן הַמָּצָה הַשְּׁלִישִׁית עִם כְּזֵית מְרוֹר,
כוֹרְכֵם יַחַד, אוֹכְלִים בְּהַסֶּבֶה וּבְלִי בִרְכָה. לִפְנֵי אֲכָלוֹ אוֹמֵר.

**זֵכֶר לְמִקְדָּשׁ כְּהִלָּל.
כִּן עָשָׂה הַלֵּל בְּזִמְנֵי שְׁבִית הַמִּקְדָּשׁ הָיָה קַיִים:
הָיָה כוֹרֵךְ מָצָה וּמְרוֹר וְאוֹכֵל בְּיַחַד,
לְקַיִים מֵה שֶׁנֶּאֱמַר: עַל מִצְוֹת וּמְרָרִים יֵאָכְלוּ.**

שולחן עורך

צפון

אחר גמר הסעודה לוקח כל אחד מהמסבים כזית מהמִצָּה
שהייתה צפונה לאפיקומן ואוכל ממנה כזית בהסבה.
וצריך לאוכלה קודם חצות הלילה.
לפני אכילת האפיקומן יאמר:
זכר לקרבן פסח הנאכל על השובע.

ברך

ברוך אתה ה', אלהינו מלך העולם, הזן את העולם כּלו בטובו בחן בְּחֶסֶד וּבְרַחֲמִים, הוא נותן לָהֶם לְכֹל בְּשֵׁר כִּי לְעוֹלָם חֲסֵדוֹ. וּבְטוֹבו הַגְּדוֹל תִּמְיֵד לֹא חָסַר לָנוּ, וְאֵל יַחְסֵר לָנוּ מִזֶּזֶן לְעוֹלָם וָעֶד. בְּעֵבוֹר שְׁמוֹ הַגְּדוֹל, כִּי הוּא אֵל זֶן וּמַפְרִיֵס לְכֹל וּמַטִּיב לְכֹל, וּמַכִּיֵן מִזֶּזֶן לְכֹל בְּרִיּוֹתָיו אֲשֶׁר בָּרָא. בְּרוּךְ אַתָּה ה', הַזֵּן אֶת הַכֹּל.

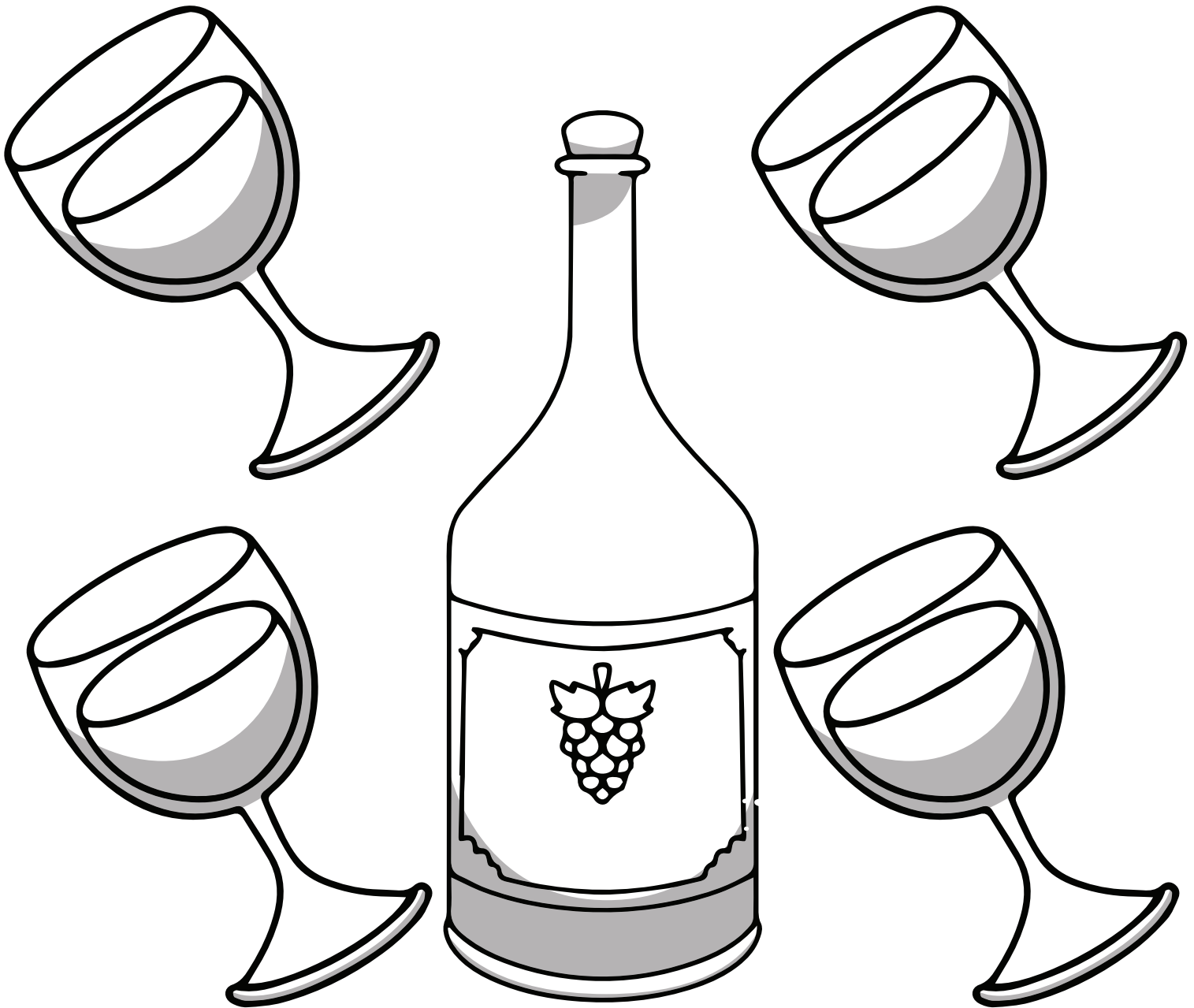
ברוך אתה ה', אלהינו מלך העולם בורא פרי הגפן.

הלל

בְּצֵאת יִשְׂרָאֵל מִמִּצְרַיִם.
בֵּית יַעֲקֹב מֵעַם לֵעָז:
הִיְתָה יְהוּדָה לְקִדְשׁוֹ.
יִשְׂרָאֵל מִמְּשַׁלְתָיו:

בְּרוּךְ אַתָּה ה', אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם בּוֹרֵא פְרֵי הַגֶּפֶן.
וְשׁוֹתָה בְּהַסִּיבַת שְׂמַאל.

נרצה

חֶסֶל סְדוּר פֶּסַח כְּהִלְכָתוֹ, כְּכֹל מִשְׁפָּטוֹ וְחֻקָּתוֹ.
כְּאֲשֶׁר זָכִינוּ לְסִדֵּר אוֹתוֹ כִּן נִזְכָּה לַעֲשׂוֹתוֹ.
זֶד שׁוֹכֵן מְעוֹנָה, קוֹמֵם קֵהֵל עֵדֶת מִי מָנָה.
בְּקִרּוֹב נֵהֵל נְטֵיעֵי כֶּנֶה פְּדוּיִם לְצִיּוֹן בְּרֵנָה.

לְשָׁנָה הַבָּאָה בִּירוּשָׁלַיִם הַבְּנוּיָה.

